# Cursus Megillot

## (1) Roet (II)

Driebergen, 15 december 2015

Willem J. Ouweneel

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2016

# *Roet (Ruth) (II)*

Ruth 2:14 – 4:22

Onderverdeeld:

I. Ruth 2:14 – 3:13 (1e les)

II. Ruth 3:14 – 4:22 (2e les)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2016

# Tussen *Pèsach* & *Sjavoe$^{c}$ot*

(1) *Pèsach*tijd: eerstelingen van de **gersteoogst** > Ru 1:22!

(2) *Sjavoe$^{c}$ot:* eerstelingen van de **tarweoogst** > Ru 2:23!

Het boek Ruth speelt zich hoofdzakelijk af tussen *Pèsach* & *Sjavoe$^{c}$ot*, met *Sjavoe$^{c}$ot* als hoogtepunt (Ru 3)

*Sjavoe$^{c}$ot:* (a) feest van de tarweoogst, (b) feest van de wetgeving op de Sinaï: vreugde van de wet!

- De wet was *tegen* Ruth: Dt 23:3-6
- De wet was *vóór* Ruth: Dt 25:5v.

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2016

# Herstel

*Toepassing* (≠ uitleg): geestelijk herstel van Gods volk, waar alles door de mens verspeeld lijkt > afhankelijk van Gods genade & de Losser!

Niet vergeving, verlossing enz., maar herstel in het genot van het *erfdeel* & de gemeenschap met 'Boaz' (Jesjoea):

(1) *Sjaär* van Israël (innerlijke zielsoefeningen als in Hl)

(2) *Sjaär* van de Gemeente: erfdeel & gemeenschap nú

(3) Individueel > herstel > RUST ([1:9] 3:1[,18])

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2016

# Maaltijd (2:14-16)

Jesjoea zorgt voor zijn dienstknechten; maar wat zíj ontvangen, mag ook de nederigste vreemdeling ontvangen!

‘Gemeenschap van Gods volk’, op zíjn uitnodiging; vgl.:

- broers van Jozef: Gn 43:26-34 (zonder Jozef te kennen!)
- Esther: Es 7
- *Sjaär:* Ps 23:5 > Js 25:6 (volken)

Vs16 haast om weer aan het werk te gaan

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2016

# IJver (2:16-17)

Vs16 extra voorziening van Boaz t.b.v. Ruth als persoonlijke gunst (Op 2:17 ‘verborgen manna’)

Leven uit Jesjoea’s genade (2Ko 12:9)

Vs17 inzamelen én uitkloppen (in gebed & meditatie; vgl. het herkauwende schaap)

1 efa gerst = 22 liter = enorm veel! (Ex 17:36 een tiende efa p.p. per dag genoeg! Ruth had voor 5 dagen vergaard)

Wijst op Boaz’ gunst én Ruths ijver

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2016

# Terug bij Naomi (2:18v)

Vs18 Ruth deelt haar zegen met Naomi tot troost voor haar (ontmoedigd [1:13,20v.] > nieuwe hoop):

- de 22 liter gerst (vs17) (algemeen)
- rest van het geroosterde koren (vs14) (persoonlijk)

Vs19 ‘gezegend hij die u *gekend* heeft’ (SV) = naar u omgezien heeft (Ex 2:25!)

Boaz = Gods werktuig: Dt 10:17-19 (weduwe/wees) (midrasj: N. herkende in B. de losser die wonden zou helen)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2016

# Boaz de losser! (2:20)

Vs19c: de onthulling (‘ik ben Jozef…’; vgl. ook Hoogl)

Vs20 in Boaz

- Gods *chèsed* (zijn loyaliteit aan zijn verbond)
- Gods *az* (‘in Hem is kracht’ > Jesjoea)
- Gods *recht* > Boaz = nauw familielid > losser (Dt 25:5v; ‘rechtdoen aan de weduwen’: Dt 10:18; 24:17; 27:19; Js 1:17,23; Jr 22:3; Ml 3:5; Lk 18:3,5; Jk 1:27)

Maar nog vaag: 1 van de lossers

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2016

# Ruths antwoord (2:21-23)

Ruth denkt slechts aan de oogst: overziet nog niet de volle draagwijdte van Naomi's woorden

(De baby in het geloof heeft nog slechts een uiterst beperkt zicht op de zegen van de [ver]lossing)

Vs22 Naomi past zich bij Ruths antwoord aan, maar zíj ziet iets veel beters: losser > bruidegom > erfgenaam!

Vs23 volharding > pinksteren > feest op de akker van Boaz (> hst 3)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2016

# Rust zoeken (3:1v)

Vs1v nú initiatief van Naomi! (je moet de losser *vragen*)

Rust voor Ruth (Ibn Ezra: ‘een vrouw heeft geen rust totdat ze trouwt’) > vs18 rust voor Boaz!

Vele gaven ontvangen, maar het hart wil de Gever (Fp 3)

(geen genot van het erfdeel buiten Jesjoea om)

- Naomi kiest voor Boaz (niet de andere losser; vs12)
- Zag met het sturen van Ruth af van haar eigen recht op Boaz! (N.B. zó oud was ze nog niet…)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2016

# Dorsvloer

Vs2 ‘beter gewand door Boaz dan gezift door satan’ (Mt 3:12; Lk 22:31)

(a) Gn 50:11 Doornendorsvloer: rouw (dood van Jakob)

(b) Ri 6:11 voorbereiding van een dienstknecht (Gideon)

(c) Ru 3:2,6 Jesjoea want en zift ons

(d) 1Kr 13:9 plaats van falen (Uzza, maar ook David)

(e) 1Kr 21:15 genade > offer (Davids volkstelling)

Vs3 juiste morele voorwaarden: Jh 13 (wassen); Fp 4:8 (zalven); Rm 13:14 (kleed) *geen bekering!* (vgl. 1:16v)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2016

# De voeten van Boaz (vs4-7)

Vs4-6 *Boaz* zal uiteindelijk moeten handelen, maar *Ruth* neemt steeds het initiatief (vgl. de Geest in ons)

Voeten van Jesjoea (bijzondere plaats):

- Lk 7:38 zondares > vergeving
- Lk 8:35 bezetene > bevrijding
- Lk 8:41 Jaïrus > genezing
- Lk 10:39 Maria > onderwijs
- Lk 17:16 melaatse > dankbaarheid

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2016

# ‘Zich aanbieden’ (vs4-10)

Ruths daad stoutmoedig én riskant (‘hoer’! vgl. Tamar!)

Tamar én Ruth ging het om nageslacht > Messias

Zeer *talrijk* nageslacht: een *oogst* > Js 9:2! (Mess. rijk)

Vs8 ‘middernacht’: duisternis, onzekerheid

Vgl. Adam: ‘*Waar* ben je?’ Ruth: ‘*Wie* ben je?’

Antwoord: ‘Wie bent *u*?’ De losser! *Alles in u!*

Malbim: ‘vleugel’ = huwelijk (vgl. paargedrag vogels)

Sp 8:17-21! zoeken > rijkdom, erfdeel

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2016

# Twee kanten van de wet

*Sjavoe$^{c}$ot:* feest van de wetgeving

- Dt 23 de wet is *tegen* je: voor de verdorvene geen plaats
- Dt 25 de wet is *voor* je: áls je een Losser kunt vinden!

*Sjavoe$^{c}$ot:* Hd 2 feest van de Heilige Geest: vorming van de Gemeente ('oogst'!), óók uit 'Moab'!

Vs 10 loyaliteit: Ruths *chèsed* < > 2:20 Gods *chèsed*

Vs11 *ésjet chail* (Sp 31:10); vrouw van 'waarde' (Lk 21:36) > hij 'waardeert' haar (vgl. 2:1 *isj gibbôr chail*)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2016

# ‘Mijn dochter’

*Naomi* noemt Ruth 5x ‘mijn dochter’ (2:2,22; 3:1,16,18)

*Boaz* noemt Ruth 3x ‘mijn dochter’ (2:8; 3:10v) (want volgens de rabbi’s was hij al boven de 80!)

- Je bent ‘zoon/dochter’ van Gods *volk*
  - Lk 13:16 ‘dochter van Abraham’
- Je bent ‘zoon/dochter’ van *God*/*Jesjoea* (Js 8:18):
  - Mt 9:22 bloedvloeiende vrouw
  - Mk 5:41 dochtertje van Jaïrus

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2016

# Verlangen

Ruth ontdekt dat niet alleen háár verlangen naar Boaz is, maar diens verlangen naar háár!

Ontdekken elkaars *chail*, 'grootsheid' (Hooglied!)

Vs12 leviraat (*chalitsah*) uitgebreid tot verdere verwanten

Vs13a middernacht geen tijd om weg te gaan – maar geen seksuele bedoelingen (past niet bij hun vroomheid)!

Maar wel: als de ander niet wil, *ik zal je lossen*, incl. huwelijk!

Einde 1e les

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2016

# Ruth staat op (3:14)

Vs14 vóór de ochtendschemering terug naar huis (geen kwaad gerucht veroorzaken)

'Voordat': Hebr. *b'tèrem*; in het woord zit een 'overbodige' *vav*; Midrasj: letterwaarde 6 > Midrasj: Ruth was 6 uur op de dorsvloer [eerbied voor elke tittel & jota!]

Vs14b rabbi's: Boaz spreekt dit tot God! (hij was de rest van de nacht op zijn knieën, opdat geen boze praatjes zouden ontstaan)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2016

# Afscheid van Boaz (3:15)

Vs15 Haar sluier nu bruidssluier & de 6 maten (= 2 efa) gerst een ‘verlovingsring’! (vs17 bedoeld voor Naomi)

2 efa = 44 liter! erg zwaar om te dragen; Targoem: Ruth kreeg bovennatuurlijke kracht!

Rabbi’s: 6 verwijst naar de 6 *tsaddiqim* die uit dit huwelijk geboren zouden worden: David, Hananja, Misaël, Azarja, Daniël [4 prinsen!] & de Messias [Hizkia, Josia & Zerubbabel niet genoemd…]

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2016

# Terug naar Naomi (3:15-18)

2:15 zelf verzameld; nu: dubbel *gekregen*

Vs16 lett. ‘Wie ben je, mijn dochter?’ (vgl. vs9! *Lekach Tov:* wat is je status? alleenstaand of verloofd!?)

Ruth vertelt wat *Boaz* heeft gedaan!

Vs18 Ruth blijft nu stil, Boaz zoekt rust (3:1; Ex 14:14 de Here handelt voor jullie!)

In Naomi de *wijsheid*, in Ruth de *kracht* van Jesjoea

Principe: Fp 1:6: ‘goed werk begonnen > voleindigen’

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2016

# Het werk van Boaz (4:1v)

2:6 ‘daalde af’ > 4:1 ‘ging op’: stijgende lijn!

Rabbi’s: Boaz maakt haast vanwege zijn afgelegde eed

*Poort:* ruim gebouw met veel publiek: plaats van bestuur & rechtspraak (Dt 16:18-20; 17:8; 21:18-21; 25:7-9)

SV: ‘gij, zulk één’ (mr. X): minachting van de schrijver!

Vs2 getuigen én deskundigen (Talmoed: Boaz ging nieuwe *halachah* invoeren: huwelijk met een Moabitische toch mogelijk, want weduwe van een Israëliet!)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2016

# De ‘andere’ losser (vs3v)

Boaz spreekt met gezag tegen losser & getuigen

(rabbi’s: ‘Boaz was het hoofd van het Sanhedrin’)

Vs3 ‘onze broeder’: vgl. Dt 25:5v

‘Andere losser’ type van het oude wetsbestel (dat de zondaar niet kan lossen)

Niet de Torah als zodanig, want juist dankzij de Torah (Lv 25:23-28; Dt 25:5v) ontvangt Ruth het erfdeel

Vgl. landbelofte, Messiaanse rijk (Jr 32 Jeremia’s hoop!)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2016

# Wat lossing inhield (vs4v)

Land niet reeds verkocht, want waar dan de koper!?

Boaz koopt *van* Naomi *voor* Naomi

Lossen = hier: de opbrengst van het land uitkeren tot aan het jubeljaar; intussen mag hij het zelf bebouwen

Voordelig voor de losser: het land zou hem uiteindelijk tóch toevallen bij gebrek aan nageslacht

Vs5 het erfdeel niet los te maken van de ermee verbonden bruid (vgl. Jesjoea) – de bruid erft mee!

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2016

# Weigering van de andere losser (vs6)

De andere losser weigert (omdat hij al getrouwd was [Targoem]? of omdat Ruth een Moabitische was? of omdat hij bij nageslacht het land weer zou verliezen [Gersonides]?)

- ’s mans eigenbelang: ‘ik kan [lees: wil] niet lossen’
- Boaz’ ‘eigenbelang’: zijn liefde voor Ruth

Wetticisme eist (heeft de zondaar niets te geven)

Jesjoea heeft de zondaar *alles* te geven

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2016

# De schoen (vs7-9)

Niet verwarren met Dt 25:9 (bij de *chalitsah*)!

Schoen uittrekken: symbool bij wetshandelingen (vgl. onze koopakte, maar ook handjeklap op de veemarkt)

Vgl. 60:10; 108:10 (‘mijn schoen werpen’): eigendoms-recht claimen (vgl. Jz 1:3)

Schoen uittrekken: ‘je plaats afstaan’ of ‘elke voetbreed in het erfdeel afstaan’ (vgl. Dt 2:5; Jz 1:3; Hd 7:5)

Vs9 plechtige verklaring (hoogtepunt!): ‘ik neem *alles*’

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2016

# Huwelijksverklaring (vs10)

Vs9v. twee afzonderlijke verklaringen: land kopen is per slot van rekening wat anders dan een vrouw nemen!

Oosters heel normaal om te verklaren dat het doel van dit huwelijk is nageslacht te verwekken, dat het erfdeel van de gestorven man in bezit kan nemen (niet meer onder de wet, maar vrucht dragen onder de genade; Rm 6:14; 7:4)

(In feite is er misschien helemaal geen geld betaald, want Boaz nam de hele zorg voor Naomi & Ruth op zich)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2016

# Zegenwens van het volk (vs11v)

Zegenwens = kinderwens (vgl. Gn 24:60 Rebekka)

Profetisch: Js 54:1; 65:9; 66:8

Vs11 Rachel befaamd in Bethlehem, want haar graf daar

(Rachel vóór Lea genoemd, hoewel Elimelech & Boaz uit Juda waren, die een zoon van Lea was)

Vs12 Perez (Gn 38): geboren onder vergelijkbare omstandigheden (uit Juda & Tamar): ‘doorbreker’ > ‘uitbreider’ (Js 54:3-5)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2016

# Huwelijk en zoon (vs13v)

Midrasj: waardig huwelijk: een *gibbor chail* met een *ésjet chail*; product: *gibbor chail* (= David, 1Sm 16:18)

Vs13 geen kind van de jonge Machlon, wel een kind van de oude(re) Boaz (Malbim: ‘wonder nodig’ > ‘de Here gaf haar…’ – geldt trouwens voor élk kind)

*Om deze zoon draait ’t hele boek* > grootvader van David)

Vs14 de zoon = losser (want houdt het erfdeel in stand)

Vgl. 2Sm 14:5-7 het overgebleven ‘gloeiende kooltje’

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2016

# ‘De vrouwen’ (vs14v)

- 1:19 de vrouwen beklagen Naomi
- 4:14v de vrouwen bejubelen Naomi
- 4:17 de vrouwen geven het kind zelfs zijn naam

(vgl. Hooglied: ‘dochters van Jeruzalem’)

Vs15 diep inzicht! Ruth niet slechts ‘draagmoeder’: voor Naomi meer waard dan 7 zonen! (vgl. 1Sm 2:5)

Vs16 het kind is a.h.w. dat van *Naomi*

(‘wie is je moeder?’ 2Tm 1:5; Gl 4:25v)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2016

# Obed (vs17)

Hele volk bij de naamgeving betrokken (vgl. Jeruzalem: Js 1:26; 58:12; 62:4; Zacharias: Lk 1:58v)

*Obed* = ‘dienaar, aanbidder’ (Mt 4:10; 20:28); verwijst naar Israël én de Messias (verbinding in Js 41:8v; Ps 69 enz.); óf dienaar van Naomi?

Midrasj: Ruth werd zo oud dat zij 1Kn 3:16v nog heeft meegemaakt! (God liet haar haar koninklijke nazaten en de heerlijkheid van het rijk zien)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2016

# Geslachtslijn (vs18-22)

5 namen verbonden met ballingschap, 5 met het beloofde land [zie Mt 1; Lk 3]

1 *Perez:* Gn 38:29; 1Kr 2:4v

2 *Hezron:* Gn 46:12; 1Kr 2:5,9; 4:1; 5:3

3 *Ram:* 1Kr 2:9 (Septuaginta: Aram)

4 *Amminadab:* 1Kr 2:10 (niet verwarren met de Leviet Amminadab, Ex 6:23)

5 *Nahesson:* stamhoofd, Nm 1:7; 2:3; 7:12,17; 10:14; 1Kr 2:10v

6 *Salmon:* 1Kr 2:11 (echtg.: *Rachab*! Mt 1:5)

7 *Boaz:* 1Kr 2:11v (echtg.: *Ruth*)

8 *Obed:* 1Kr 2:12

9 *Isaï:* 1Sm 16+17 enz.; 1Kr 2:12v; Ps 72:20; Js 11:1,10; Hd 13:22; Rm 15:12

10 *David:* 1+2Sm, 1Kr, vele Ps enz.

Einde 2e les

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2016